Plan van Aanpak

Huisvesting statushouders

gemeente Weststellingwerf

Oktober 2022

Inleiding

De gemeente Weststellingwerf werkt samen met woningbouwcorporaties en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) aan de opgave voor gemeenten om statushouders te huisvesten. Door krapte op de woningmarkt verblijven er veel statushouders in AZC's. Dit zorgt mede voor een verstopping van de asielketen, zoals afgelopen maanden zichtbaar is geworden in Ter Apel.

Gemeente Weststellingwerf werkt samen met Woningstichting Weststellingwerf en WoonFriesland om ervoor te zorgen dat statushouders die gekoppeld worden aan de gemeente Weststellingwerf zo snel mogelijk gehuisvest kunnen worden. De afgelopen jaren heeft de gemeente Weststellingwerf moeite gehad om de taakstelling te halen die de gemeente ieder halfjaar ontvangt.

Oorzaken voor deze lage mutatiegraad is een verhoogde taakstelling, een lage mutatiegraad bij de woningbouwcorporaties en onvoldoende woningvoorraad in het lage segment. Deze oorzaken zijn niet van de één op de andere dag opgelost en bieden voor Weststellingwerf een uitdaging.

Aanvullend op de opgave voor gemeenten voor het huisvesten van statushouders heeft de gemeente ook een opgave voor het huisvesten van vluchtelingen uit Oekraïne. Deze vluchtelingen worden niet via het COA aan de gemeente gekoppeld. De coördinatie op deze vluchtelingengroep wordt georganiseerd door de Veiligheidsregio Fryslân (VRF). De afgelopen maanden heeft de gemeente Weststellingwerf voor de groep vluchtelingen afkomstig uit Oekraïne meerdere projecten opgestart voor huisvesting. Dit betekent dat er minder oplossingen voor huisvesting zijn voor statushouders en dat de druk op de gemeentelijke organisatie is toegenomen.

Naast de reguliere lijn van het huisvesten van statushouders in woningen van de woningcorporaties- en verenigingen is ook gekeken naar minder voor de hand liggende oplossingen voor de stagnatie in de asielketen. In dit plan van aanpak wordt weergegeven welke acties de gemeente Weststellingwerf heeft ingezet om de achterstand in taakstelling van voorgaande jaren weg te werken, de taakstelling van 2022 te halen en alvast in te lopen op de taakstelling voor het huisvesten van statushouders in 2023. Dit plan van aanpak is geschreven in opdracht en op aanvraag van de Provincie Fryslân. Zij zijn de toezichthouder op de gemeentelijke taak voor het huisvesten van statushouders.

Huidige stand van zaken

De taakstelling voor 2022 voor Weststellingwerf bedraagt 35 te huisvesten statushouders. De achterstand uit eerdere jaren bedraagt 14 te huisvesten statushouders. De opgave voor de gemeente Weststellingwerf bedraagt daarmee 49 te huisvesten statushouders.

Dit jaar heeft de gemeente Weststellingwerf 16 statushouders gehuisvest. In oktober komen woningen beschikbaar voor aanvullend 10 personen. Dit betekent dat per oktober de gemeente Weststellingwerf 26 personen heeft gehuisvest.

De taakstelling voor de eerste helft van 2023 bedraagt 32. Dit betekent dat de gemeente Weststellingwerf nog 55 statushouders te huisvesten heeft in de komende 9 maanden.

Taakstelling 2022	Achterstand 2020+2021	Gehuisvest 2022 (Oktober 2022)	Restant te huisvesten	Taakstelling eerste helft 2023
35	14	26	23	32

Stand van zaken 20-10-2022

Ieder kwartaal is er overleg over de huisvesting van statushouders. Bij dit overleg zijn de woningcorporaties en het COA aangesloten.

Tijdens deze overleggen wordt de lijst met gekoppelde statushouders doorgenomen, wordt naar oplossingen gezocht voor cases die moeilijker te plaatsen zijn en geven het COA, de woningcorporaties en gemeenten een algemene stand van zaken rondom het huisvesten van statushouders.

Daarnaast is op subregionaal niveau (Zuidoost Friesland) ieder jaar een overleg met de woningcorporaties, het COA, de gemeenten en ook de provincie.

Omrop Fryslân

Thuis Nieuws Sport Cultuur Programma's Podcasts Dossiers

Weststellingwerf koopt 20 chalets om aan opvangtaak te voldoen

Het gemeentehuis van Weststellingwerf in Wolvega
© Omrop Fryslân, Sian Wierda

Artikel op Omrop Fryslân over de aanschaf van chalets door de gemeente Weststellingwerf 11-10-2022

Ambitie

Het college van Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf heeft als doel gesteld om in 2022 de achterstand in te huisvesten statushouders weg te werken en in 2023 versneld statushouders te huisvesten. Dit betekent dat er in 2022 nog 23 statushouders gehuisvest moeten worden. De ambitie voor 2023 en verder is dat er een voorsprong genomen wordt op de taakstelling en dat er op de lange termijn voldoende woningen in het segment sociale huur aanwezig zijn voor spoedzoekers en starters.

Plan van Aanpak

Aanpak in drie stappen

Dit plan van aanpak beschrijft het stappenplan van de gemeente Weststellingwerf waarmee de ambitie wordt omgezet naar haalbare doelen en concrete projecten die nu worden uitgevoerd.

Het stappenplan bestaat uit drie chronologische fases. De eerste fase gaat in op de korte termijn tot het einde van 2022. De tweede fase gaat over 2023. De derde en laatste fase beschrijft de langere termijn, waarbij het woningaanbod in de sociale sector van de gemeente centraal staat.

De eerste fase – korte termijn – tot eind 2022

In 2022 heeft de gemeente Weststellingwerf meerdere acties uitgezet om het huisvesten van statushouders te versnellen. Deze projecten zijn in verschillende fases van uitvoering, of uiteindelijk niet gerealiseerd. De volgende drie instrumenten zijn onderzocht, in uitvoering of komen in uitvoering:

- Plannen voor het huisvesten van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) aan De Brogge
- Versnelling huisvesting in samenwerking met woningcorporaties Woningstichting Weststellingwerf en WoonFriesland
- Hotel- en accommodatieregeling

Het doel van de eerste fase is om voor de 49 te huisvesten statushouders in 2022 huisvesting wordt gevonden. Om dit doel te behalen zet de gemeente de drie bovenstaande instrumenten in.

Huisvesting van amv's in een KWG (kleinschalige woongroep).

De gemeente Weststellingwerf heeft onderzocht of er mogelijkheden zijn voor het huisvesten van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) met een status in een voormalig woonzorgcomplex van Talant te huisvesten. Met de betrokken partijen Woningstichting Weststellingwerf, Nidos en Re-care zijn afspraken gemaakt om op deze locatie tussen de 12 en 17 statushouders te huisvesten.

Helaas heeft verder onderzoek uitgewezen dat het huisvesten van een groep jongeren met een status niet realistisch is. De politie heeft een negatief advies uitgegeven over deze huisvesting mede vanwege extra druk op de wijk door een hoog aandeel aandachtspunten voor de politie. Uiteindelijk heeft het college van burgemeester & wethouders besloten de locatie niet in te zetten voor het huisvesten van amv's.

Wel is de gemeente samen met voogdijinstelling Nidos aan het onderzoeken hoe alleenstaande minderjarige vreemdelingen met een status op andere plekken gehuisvest kunnen worden in de gemeente. Bijvoorbeeld in zogenoemde kleinschalige wooneenheden (KWE"s).

Versnelling huisvesting in samenwerking met woningcorporaties

De gemeente Weststellingwerf heeft samen met de twee woningcorporaties Woningstichting Weststellingwerf & WoonFriesland een versnelling aangebracht in de huisvesting van statushouders. In de loop van 2022 is meer inzet gepleegd op het huisvesten van statushouders. Sinds 2021 heeft de gemeente de functie specialist inburgering in het leven geroepen. Deze medewerker zorgt samen met de woningcorporaties voor matching tussen woning en statushouder.

De verwachting is dat met deze versnelling de gehele of ten minste het grootste deel van de taakstelling gehaald zal worden voor 2022.

Hotel- en accommodatieregeling

Mocht het zo zijn dat er geen uitzicht is op een woning voor statushouders, terwijl er nog wel statushouders gehuisvest moeten worden, dan zal de gemeente de Hotel- en accommodatieregeling inzetten. Dit wordt niet alleen gedaan om de taakstelling voor het huisvesten van statushouders te behalen, maar ook om de piekbelasting voor de medewerkers die de nieuwe Wet inburgering uitvoeren en de vrijwilligers die statushouders begeleiden te verkleinen.

Ook heeft de gemeente in het voorjaar het COA een aanbod gedaan voor het versneld huisvesten van een tweetal gezinnen via de HAR. Dit bleek uiteindelijk niet nodig te zijn.

De tweede fase - middellange termijn – 2023

De taakstelling voor Weststellingwerf voor de eerste helft van 2023 is inmiddels ook bekend. De huisvestingstaakstelling bedraagt 32 personen. Dit betekent dat er ook in 2023 nog een grote uitdaging in het huisvesten van statushouders is. Om de woningcorporaties tijd te geven om nieuwe projecten ter verhoging van de woningvoorraad voor sociale huur te ontwikkelen heeft het college van Burgemeester en wethouders in 2022 besloten om 20 chalets aan te schaffen, ter behoeve van de huisvesting van statushouders.

Deze chalets worden begin 2023 geplaatst op een locatie in de gemeente Weststellingwerf. Het gaat hierbij om 15 chalets met twee slaapkamers en 5 chalets met drie slaapkamers. De chalets moeten ruimte bieden aan 60 statushouders. Daarmee kan de gemeente Weststellingwerf voldoen aan de taakstelling van 2023.

Met deze keuze wordt ruimte gelaten in de woningmarkt voor andere spoedzoekers en starters in de gemeente. De gemeente heeft ook een zorgtaak voor die doelgroepen. Voor de realisatie van deze en volgende projecten wordt gebruikgemaakt van het expertteam Woningbouw van de RVO. Daarnaast wordt gekeken naar subsidievormen van de Rijksoverheid, om deze opgave (mede) te bekostigen.

De derde fase – lange termijn – 2023 en verder

Op dit moment is de gemeente met zowel Woningstichting Weststellingwerf als WoonFriesland in gesprek over nieuwe woningen in het sociale huursegment. Door in te zetten op meer woningen voor starters en spoedzoekers is het de bedoeling dat eenzelfde achterstand in de taakstelling zoals deze in de afgelopen jaren is ontstaan kan worden voorkomen.

Er zijn twee concrete plannen die worden uitgevoerd. Daarnaast zijn met projecten die in de oriënterende of opstartende fase zitten afspraken gemaakt over het toevoegen van sociale huur aan de ontwikkelplannen. Op deze manier komt er structureel meer aanbod van woningen in het segment sociale huur. Tegelijkertijd geeft het de beide woningcorporaties ademruimte om hun andere opgaven uit te voeren, zoals het Weer Thuis convenant, de verduurzamingsopgave en de vraag naar woningen van starters in de gemeente. Stikstofproblematiek, ambtelijke capaciteit en de markt voor onder andere bouwen en installatiebedrijven blijven hierbij een uitdaging.

Ontwikkeling	**Operationeel/woonklaar**	**Bijzonderheden**
20 chalets	Begin 2023	Tijdelijke oplossing voor druk op woningmarkt
Heerenveenseweg, Wolvega	Eind 2023	Niet alleen voor statushouders, maar ook voor andere spoedzoekers en starters
Pieterslaan	Eind 2023	Niet alleen voor statushouders, maar ook voor andere spoedzoekers en starters

Nieuwe ontwikkelingen voor het huisvesten van statushouders (en andere spoedzoekers)

Mutatiegraad woningcorporaties	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
WoonFriesland Bestand van 587 woningen in Weststellingwerf.	11,6%	8,2%	8,0%	8,4%	9,0%
Woningstichting Weststellingwerf Bestand van 2641 woningen in Weststellingwerf.	8.0%	7,2%	8,5%	6,2%	6,6%

De mutatiegraad van de twee woningcorporaties in de gemeente Weststellingwerf

In samenwerking met de woningcorporaties worden innovatieve woonconcepten afgestemd. Dit wordt vastgelegd in prestatieafspraken.

Resultaat

Met de bovengenoemde drie fases zet de gemeente zich in om voldoende woningvoorraad te realiseren voor het sociale huursegment om op een toekomstbestendige wijze spoedzoekers en starters passende woonruimte te kunnen bieden. De gemeente werkt hierin samen met de woningcorporaties en andere lokale partners.

De doelstelling staat: *Van een achterstand in 2022 naar een voorsprong in 2023.*